

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 iulie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 aprilie 2018, declarat de SA „Moldasig”

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 22.01.2018 - 16.02.2018.
2. Instanța de recurs: 16.03.2018 - 04.04.2018.

Asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. La data de 22.01.2018, SA „Moldasig” a înaintat plângere, prin care a solicitat anularea ordonanței procurorului în Procuratura r-nului Edineț, Inga Pascari din 28.11.2017 de refuz în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal și anularea ordonanței procurorului șef al Procuraturii r-nului Edineț, Ion Chistruga din 09.01.2018, prin care a fost respinsă plângerea conducerii SA „Moldasig”, de anulare a ordonanței contestate, cu expedierea materialelor la un control suplimentar pentru examinarea completă și sub toate aspectele, invocând că nu s-a examinat obiectiv, multilateral și sub toate aspectele acțiunile colaboratorilor de poliție care au supus examinării materialele accidentului rutier comis.

Astfel, s-a omis de a se expune asupra descrierii depozițiilor agentului constator D.Gutium, care a indicat că ecusonul care confirmă efectuarea reviziei tehnice era lipit pe parbriz și avea termenul de valabilitate până în luna noiembrie 2015, afirmații ce nu corespund realității. De către conducerea SA „Moldasig”, au fost anexate fotografiile color care confirmă cu certitudine că pe parbrizul unității de transport accidentate la data de 06.09.2015, era lipit ecusonul care avea termenul de valabilitate până în luna iulie 2015, și nu luna noiembrie 2015. În urma examinării superficiale a cazului, agentul constator a admis atașarea la materialele dosarului contravențional a unui raport de verificare tehnică ce nu are tangență la caz, deoarece autovehicolul la momentul comiterii accidentului rutier din 06.09.2015, nu avea termen valabil al testării tehnice a unității de transport. În circumstanțele date, SA „Moldasig” a dispus achitarea nejustificată către asigurat a primei de asigurare în mărime de 195 555,35 lei, ceea ce constituie un prejudiciu considerabil. Angajatul poliției D.Gutium a întocmit în privința contravenientului M.Bîcu un proces-verbal în baza art.242 alin.(1) Cod contravențional, însă urma să întocmească un proces-verbal contravențional în baza art.229 alin.(2) Cod contravențional, astfel SA „Moldasig” ar fi fost scutit de a achita despăgubiri în urma accidentului produs la data de 06.09.2015.

Procurorul, în urma controlului suplimentar, a dispus audierea expertului D.Colosovschi pentru a stabili eroarea/eventual abuzul intenționat inclus în Raportul reviziei tehnice. Expertul declarând că, raportul de verificare tehnică a vehiculului din 21.11.2014, era valabil până la data de 15.07.2015. La acea dată nu a fost efectuată testarea automobilului, ci doar s-a solicitat schimbarea ecusonului, deoarece a fost schimbat parbrizul automobilului, fiind achitat doar 50 de lei. Testarea unității de transport fiind efectuată la data de 16.07.2014. Valabilitatea raportului dat a fost indicată până la 20.11.2015, deoarece calculatorul automat introduce termenul de valabilitate de un an. Numărul raportului de revizie tehnică corespunde cu numărul ecusonului. La data comiterii accidentului rutier din 06.09.2015 utilizatorul automobilului TR AL 697, nu dispunea de certificat de revizie tehnică valabil.

2. Prin încheierea Judecătoriai Edineț, sediul Central din 16 februarie 2018, a fost admisă plângerea SA „Moldasig”, anulate ordonanța procurorului șef al Procuraturii r-nului Edineț, I.Chistruga din 09.01.2018, prin care a fost respinsă plângerea conducerii SA „Moldasig” și ordonanța procurorului în Procuratura r-nului Edineț, I.Pascari din 28.11.2017 de refuz în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal, cu remiterea materialelor procurorului-șef al Procuraturii r-nului Edineț, pentru petrecerea unui control suplimentar și adoptarea unei noi hotărâri în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

3. Nefiind de acord cu încheierea menționată, procurorul a declarat recurs, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie respinsă contestația privind anularea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 28.11.2017 și a ordonanței de respingere a plângerii din 09.01.2018 depusă de către SA „Moldasig”, invocând că instanța la emiterea încheierii nu a ținut cont de faptul că potrivit prevederilor art.275 alin.(3) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită dacă fapta nu întrunește elementele infracțiunii, deoarece careva probe pertinente și concludente ce ar fi demonstrat, precum că agentul constator D.Gutium a manifestat un eventual comportament corupțional și anume, că ultimul ar fi primit sau pretins careva sume bănești în schimbul documentării incorecte a cazului dat nu au fost prezentate, prin urmare în acțiunile agentului constator lipsesc elementele infracțiunilor prevăzute de art.324 și art.327 Cod penal; - în acțiunile agentului constator lipsesc și elementele infracțiunii prevăzute de art.329 Cod penal, fiindcă cert s-a stabilit că în momentul producerii accidentului rutier de către M.Bîcu la 06.09.2015, raportul de verificare a vehiculului era valabil, dat fiind că la rubrica „termenul de asigurare” era indicată data de 20.11.2015, dată la care expira acest raport și nu data de 16.07.2015, după cum s-a menționat în plângerea SA „Moldasig”; - incorectă este constatarea instanței că ordonanțele de către organele de procuratură au fost emise prematur, fără a se verifica toate circumstanțele cauzei și anume, că nu au fost anexate la procesul penal un șir de acte materiale, deoarece combaterea argumentelor invocate de petiționar au fost efectuate în ordonanța de respingere a plângerii emisă de procurorul I.Chistruga, iar materialele la care a făcut referință instanța au fost anexate la contestația depusă de către SA „Moldasig”.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 aprilie 2018, a fost admis recursul declarat de procuror, casată încheierea Judecătoriai Edineț, sediul Central din 16.02.2018, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care plângerea depusă de SA „Moldasig” împotriva ordonanței

procurorului șef al Procuraturii r-nului Edineț, I.Chistruga din 09.01.2018 și a ordonanței procurorului în Procuratura Edineț, I.Pascari din 28.11.2017, a fost respinsă, cu menținerea acestora fără modificări.

Instanța de recurs în raport cu probele administrate de organul de urmărire penală, cât și cele prezentate la înaintarea plângerii de către SA „Moldasig”, ce au fost cercetate de prima instanță, a conchis că instanța în mod eronat a apreciat probele și a pronunțat hotărârea prin care a admis plângerea directorului SA „Moldasig”, Gh.Naforniță, cu dispunerea petrecerii unui control suplimentar și adoptarea unei hotărâri în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

Analizând materialul probator administrat la caz, instanța de recurs a concluzionat că organul de urmărire penală corect a stabilit că în acțiunile lui D.Gutium lipsesc elementele infracțiunilor prevăzute de art.324, 329, 327 Cod penal și că prima instanță neîntemeiat a reținut că agentului constatat D.Gutium la 23.10.2017 nu i-au fost acordate un șir de întrebări și anume, asupra ecusonului lipit pe parbrizul mijlocului de transport, despre posibila existență a altor încălcări în acțiunile făptuitorului, de rând ce în raportul de verificare tehnică este indicat expres data expirării acestui raport, adică 21.11.2015, și din proprie inițiativă agentul constatat nu putea pune la îndoială legalitatea unui act, certificat prin sigiliul unei autorități competente în vederea testării tehnice a vehiculelor.

În raport cu cele indicate, instanța de recurs a constatat că, careva probe pertinente și concludente ce ar confirma că agentul constatat D.Gutium a manifestat un comportament corupțional și anume, că ultimul ar fi primit sau pretins careva sume bănești în schimbul documentării incorecte a cazului, nu s-a constatat, astfel că prima instanță neîntemeiat a admis plângerea SA „Moldasig”.

5. Hotărârea dată, în temeiul art.466 Cod de procedură penală, a devenit irevocabilă la data pronunțării.

6. Împotriva hotărârii nominalizate a declarat recurs în anulare SA „Moldasig” care, invocând drept temei prevederile art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea încheierii primei instanțe, pe motiv că în cadrul examinării recursului de către instanța de recurs a fost încălcată procedura de citare legală, deoarece compania nu a fost citată în modul corespunzător despre locul, data și ora ședinței instanței de recurs, prin ce au fost lezate drepturile și interesele companiei, fiind încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de art.6 CEDO; - instanța a ignorat probele din dosar, astfel că fără apreciere a rămas neglijența manifestată de agentul constatat față de obligațiunile sale funcționale; - incorect instanța a conchis că acțiunile agentului constatat nu întrunesc elementele infracțiunilor prevăzute de art.324, 327, 329 Cod penal; - instanța deși reține că prima instanță nu a ținut cont de prevederile art.313 alin.(4) Cod de procedură penală, deoarece nu l-a citat în ședință pe agentul constatat D.Gutium, a examinat recursul procurorului, în lipsa reprezentantului companiei, căruia nu i s-a comunicat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.452 alin.(1) Cod de procedură penală, persoanele menționate la art.401 alin.(1) pct.2) și 3), precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, *după epuizarea căilor ordinare de atac*.

Însă, art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise *doar la judecarea cauzei*, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, normele de drept nominalizate prescriu, în mod expres că, pot fi atacate cu recurs în anulare *doar hotărârile judecătorești, prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal*, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea II ale Codului de procedură penală - adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată, rezultă că decizia instanței de recurs, adoptată în ordinea reglementată de art.313 Cod de procedură penală, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute de art.452 alin.(1), ce pot fi contestate cu recurs în anulare.

Deci, după cum s-a menționat mai sus, cu recurs în anulare pot fi atacate *acele hotărâri judecătorești irevocabile* care au trecut căile ordinare de atac - calea apelului sau/și recursului ordinar. În cazul în care, potrivit legii, o hotărâre judecătorească nu parcurge aceste căi consecutive de atac, inclusiv cea adoptată în temeiul prevederilor art.313 Cod de procedură penală, această hotărâre, deși a devenit irevocabilă, nu mai este pasibilă de drept de a fi contestată prin intermediul recursului în anulare.

Conform art.456 alin.(1), 432 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului declarat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut, situație ce persistă în cauza dată.

În aceste împrejurări, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului în anulare declarat de SA „Moldasig”, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

8. În conformitate cu prevederile art.432, 452, 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de SA „Moldasig”, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 aprilie 2018, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 august 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu